

SLAVISTIČNA REVIIJA

ČASOPIS
ZA LITERARNO ZGODOVINO
IN JEZIK

Rev. 379 / V-VII (i. ex.)

LETNIK V-VII

1954

LJUBLJANA

51. Germanoslavisches von der oberen Donau. Germanoslavica I, 1931, str. 32—43.
52. Anketa o postanku anekdota. Zapisi, Cetinje 1931, str. 370.
53. Referat: Steinhäuser, Die genetischen Ortsnamen. ČZN XXVII, 1932, stran 53.
54. Goti na Balkanu. ČZN XXVII, 1932, str. 121.
55. Goethejev vpliv na jugosl. literature. Življenje in svet 1932, str. 310—315.
56. Kaj nam pomeni Goethe danes. Dom in svet 1932, str. 99—107.
57. Pravne starine slovenske v filološki luči. GMD XIV, 1933, str. 52—94.
58. Hajdina. Toponomastični prikaz. ČZN XXVIII, 1933, str. 115—118.
59. Staroslovenske pravde. GMD XVI, 1935, str. 34—60.
60. Referat: Schneeweiß, Grundris des Volksglaubens und Volksbrauchs bei den Serbokroaten: GMD XVII, 1926, str. 151—152.
61. Referat: Nahtigal, Starocerkvenoslovanske študije. GMD XVIII, 1936, stran 144.
62. Wizilinesteti. GMD XVIII, 1927, str. 137—139.
63. Trg Kronovo. GMD XVIII, 1937, str. 139.
64. Referat: E. Moór, Westungarn im Mittelalter. Szeged 1936; GMD XXVIII, 1937, str. 156.
65. Slovensko-nemački kulturni odnosi u srednjem veku. Strani Pregled 1937, str. 30.
66. K terminologiji Gorskoga prava. GMD XX, 1939, str. 284—289.
67. Popa Dukljanina Libellus Gothorum I—VII. Etnolog XII, 1937, str. 15—35.
68. Referat: E. Wallner, Gizzubel und Ramsau. ČZN XXXV, 1940, str. 86.
69. Meererin. Südostforschungen, 1940, str. 823—831.
70. Referat: S. Pirchegger, Jungfernsprung. GMD XXII, 1941, str. 150—152.
71. Kozarje in Vižmarje. Zb. ZP 1944, str. 392—393.
72. Referat: Grafenauer, Bog-Daritelj, najvišje praslovansko bitje itd. GMD XXV—XXVI, 1946, str. 112.
73. Osnove novoangleške slovnice. A Modern English Grammar. Litografirana izdaja, Ljubljana 1946, str. 180.
74. Ljubljana. Imenoslovna študija. Razprave SAZU I, 1950, str. 95—108.
75. Kasezi. SIR III, 1950, str. 464—465.
76. Langobardski spomini pri Slovencih. SIR IV, 1951, str. 177—196.
77. Referat: Narodopisje Slovencev. Slov. Etnograf VII, 1954, str. 321—330.

PRI NAS NEZNAN RUSKI PREVOD MIKLOŠIČEVE
RAZPRAVE O SLOVANSKEM NARODNEM EPU IN
NEKAJ PRIPOMB O NJEJ

Prof. Roman Jakobson navaja v razpravi »The kernel of comparative Slavic literature« (Harvard Slavic studies, vol. I, 1953) v poglavju II, kjer govori o slovanskem narodnem pesništvu, na str. 31 »F. Miklošič, Izobrazitelnye sredstva slavjanskoga eposa (Trudy slav. komissii Mosk. Arxeolog. Obščestva I, 202—239, 1895)«. Popolnejši naslov te ruske publikacije je »Древности. Труды славянской комиссии Императорскаго Московскаго Археологическаго Общества I. Москва 1895«. Ta izdaja slovanske filološke sekcije arheološkega društva, katere član sem bil za svojega študijskega bivanja v Moskvi leta 1901—1902, je bila malo razširjena in je ni v Ljubljani in v Zagrebu, pač pa je po prijaznem sporočilu predsednika »Srpske akademije nauka« prof. A. Beliča, za kar se mu najlepše zahvaljujem, v centralni biblioteki akademije. Po sporočenih mi naslovu in seznamu poglavij od prof. Jakobsona navedenega spisa je povsem jasno, da gre za prevod Miklošičeve razprave »Die Darstellung im slavischen Volksepos« (Denkschriften dunajske akademije znanosti, filozofskohistorični

razred, zv. XXXVIII, 1890, str. 1—51). Naslov se glasi: *Изобразительныя средства славянскаго эпоса*. Prev. съ нѣмецкаго А. Е. Грузинскаго (na str. 203—236 kvartnega formata). Prevajalec Gruzinskij je bil znan raziskovalec folklornega gradiva (prim. omembo o njem pri I. V. Jagiću, *Исторія славянской филологіи* str. 516 ob tretji izdaji A. N. Afanasjeva *Русскія народныя сказки*, Москва 1897).

Vsebina prevoda je po seznamu poglavij v primeri z originalom sledeča: Введение, характеръ эпоса (203—207) — v originalu je uvod brez posebnega naslova (1—6); I. Медлительность (207—208) — I. Stetigkeit (6—7); II. Повторение: 1. простое повторение (208), 2. повторение предлога (208—209), 3. палилогия (209—211), 4. повторение чрез отрицание противоположности (211), 5. соединеніе однородныхъ по значенію словъ (211—214), 6. соединеніе двухъ однородныхъ выражений различныхъ по объему (214), 7. повторение цѣлыхъ мѣстъ (214—216), 8. связь этимологически родственныхъ словъ (216—219) — II. Wiederholung: 1. Einfache Wiederholung (8), 2. Wiederholung der Präposition (8—10), 3. Palilogie (10—12), 4. Wiederholung durch Negierung des Gegensatzes (12—13), 5. Paarung sinnverwandter Wörter (13—17), 6. Paarung engerer und weiterer Ausdrücke (18), 7. Wiederholung ganzer Stellen (18—22), 8. Verbindung von etymologisch verwandten Wörtern (22—26); III. Постоянные эпитеты (219—229) — III. Stehende Epitheta (26—40); IV. Сравнение (229—234) — IV. Vergleichung (40—49); Источники (232—236) — Litteratur (49—50). V originalu je dodan še list »Verbesserungen. Zusätze«.

Cudno je, da Jagić v Zgodovini slovanske filologije, kjer govori o Miklošičevem zanimanju za slovansko narodno pesništvo (str. 707—708), ne omenja razprave iz leta 1890, temveč le iz leta 1863 razpravo »Die serbische Epik« (Österreichische Revue 1863, II, str. 1—23), ki jo imenuje »Хорошую статью«, poleg nje pa še iz leta 1870 »Beiträge zur Kenntniss der slavischen Volkspoesie« s podnaslovom »I. Die Volksepik der Kroaten«, to je o tako imenovanih »bugarščicah« (Denkschriften XIX, 1—60). Za opustitev omembe razprave iz l. 1890 pri Jagiću najbrž ni bil vzrok Maretičevemu podobno mnenje: »Moje je u opće mniženje o ovoj raspravi, da pripada među najslabije Miklošičeve radnje, i ja jasno u ņoj osjećam staračku ņegovu klonulost« (Život i kniževni rad F. Miklošiča, Rad Jugoslavanske akademije znanosti i umjetnosti knj. CXII, razr. filol.-hist. i filos.-jurid. XXXVI, 1892, str. 102). Saj tudi nista bila enakega mnenja o razpravi iz leta 1863, o kateri pravi Maretić (str. 100), da je »sve priopćeno u lakoj formi, jer je rasprava očevitno pisana za široku publiku«. Obojni Maretičevi trditvi nista povsem točni. Razpravo iz leta 1863 imenuje Miklošič na koncu (str. 23) »einer umfassenderen Abhandlung entlehnte Bemerkungen«, torej je imel že tedaj napisano obširno razpravo o tem predmetu, morda v zvezi s predavanji, a iz ekscerpta iz nje v letu 1863 se dá dokazati, da razprava iz leta 1890 sloni na njej in da ji je služila za podlago. V odstavku 16. (str. 15—16) govori o »epische Darstellung«, v 17. (str. 16) o »die stehenden Epitheta« (prim. v razpravi iz leta 1890 pogl. III), v 18. o »Palilogie« (leta 1890 pogl. II, 3), v 19. o »Vergleichungen« (leta 1890 pogl. IV). Pri podrobnejšem primerjanju bi se našli še nadaljnji stiki.

Ljubljana, 5. decembra 1953.

R. Nahtigal

Zusammenfassung

Es wird dargetan, dass in der eingangs erwähnten Schrift R. Jakobsons zitierte russische Arbeit Miklošič' *Изобразительныя средства славянскаго эпоса* eine Übersetzung von Miklošič' Abhandlung »Die Darstellung im slavischen Volksepos« aus dem Jahre 1890 ist.